

Una proposta de futur i europea

«A hores d'ara, la política de rendes i d'ajuts s'acosta més al caos que a donar una solució pal·liativa a la precarietat i a les situacions d'alta vulnerabilitat»

La Renda Bàsica universal i incondicional és una proposta que ha pres força en els darrers anys i molt especialment als darrers mesos amb la pandèmia. Només cal fer un repàs de les notícies des del març. En l'actual situació de crisi a Europa s'ha impulsat una proposta legislativa que es va posar en marxa el passat mes de setembre i ha de recollir un milió de signatures durant un any.

Aquesta és una iniciativa important, no neix només com a resposta a l'actual situació derivada de la pandèmia de la Covid-19, també és una resposta a un sistema injust i que provoca, dia a dia, més desigualtats. A hores d'ara, la política de rendes i d'ajuts s'acosta més al caos que a donar una solució pal·liativa a la precarietat i a les situacions d'alta vulnerabilitat. Trobem un panorama força desolador: als nostres carrers es formen cues per aconseguir aliments i cada cop hi ha més gent sense cap tipus d'ingrés. Trobem una coexistència caòtica de centenars d'ajuts parcials o molt parcials, moltíssimes dificultats i condicionants per accedir-hi i una burocratització extrema i col·lapse i lentitud, molta lentitud en aconseguir l'ajut per sobreviure. Tot plegat crea més incertesa, més estigmatització i més fragilitat en un món en plena segona onada de la pandèmia.

La Renda Bàsica universal i incondicional és una proposta que donaria una sortida diferent, més igualitària i senzilla; i ara es perfila com una proposta central i ben necessària a mesura que passen els dies i la gent no té ingressos de cap mena. Els projectes pilot que s'han portat a terme arreu del món han donat resultats molt interessants, però el que més destacaríem seria el benestar que genera, la tranquil·litat psicològica i la percepció de satisfacció de les persones que la reben. La seguretat de veure garantida l'existència material treu tensió a la vida de la ciutadania.

Cal dir-ho un cop més i ben clar: les rendes condicionades per tota una sèrie de requisits d'accés, amb certa expectativa com són l'Ingrés Mínim Vital o la Renda Garantida Ciutadana, no han donat resposta a les necessitats socials i econòmiques de la població a la qual anaven adreçades i, a més, han provocat una gran frustració social. Són propostes d'urgència o es podien considerar primers passos per a un canvi, però l'excessiva condicionalitat d'ambdues les ha convertit en una gran decepció per a la majoria i, molt especialment, per a les persones que pensaven que les ajudaria a sortir del forat de la pobresa. És degut a aquest fracàs que s'ha tornat un clam i en els darrers mesos han sortit manifestos i iniciatives de suport a la Renda Bàsica universal des de diferents àmbits: feminisme, LGTBI, cultural, social o de la salut mental, per posar alguns exemples.

Una Renda Bàsica universal europea, sense condicions i per a totes les ciutadanes i ciutadans és una proposta que pot semblar agosarada però és cada cop més necessària, no només per a superar la greu crisi actual, sinó per donar un tomb a les desigualtats i ineficàcia provocades per l'actual sistema d'ajuts condicionats. Aquesta iniciativa posa sobre la taula la vertebració d'una seriosa i veritable política comuna de suport a les persones i no dels grans capitals.